

"Αγαπημένο μου ραδιόφωνο" . Σε μπορεῖ, σχεδόν δὲ τι θε-

Δόξα στόν "Υψιστο, πού εύλογησε τ' ἀνθρώπου τῇ σοφίᾳ: Δόξα καὶ σῇ σοφίᾳ τοῦτῃ, πού δημιούργησε τόσα: "

Πρέπει μέ εὐλάβεια νὰ διευθυνθαστε πρὸς τοὺς μεγάλους ἐφευρέτες, εὐεργέτες τῆς ἀνθρωπότητας. Η ἐπινοητιδητά τους ἔνισε στόν ἀνθρώπο τόσα ἄγαδα, πού οὔτε καν θὰ μποροῦσαν νὰ τὰ διειρευτοῦν, δσοι ἔξησαν πρέπει μερικούς αἰῶνες. Απέραντη ἡ εὐγνωμοσύνη μας πρὸς τίς εὐγενικές τοῦτες μορφές.

Καὶ νέ.... ραδιόφωνο: Τί εἶναι πάλι τοῦτο; Τὸ σχῆμα του τετράγωνο, στό ἑσωτερινό του βρίσκονται σπλάχνα, μπροστά τι ἔνα μάτι φωτεινό, πού ἀνοι γοιλεῖνει τὰ βλέφαρά του, σοῦ κάνει νεῦμα ἀνάλογο μάθε φορά καὶ σέ καταπίζει. Εμεῖς μπροστά καὶ ἔνας πινάκας. Πάνω σ' αὐτόν οἱ πόλεις τοῦ ιδρυμού καὶ ἔνας δειχτής μάθε φορά σταματᾶ σ' ὅποια θέλουμε, κι ἔκοῦμε ἔτσι τῇ φωνῇ της. Φυνές μπό τὰ πέρατα τοῦ ιδρυμού, μπό τὴν 'Αμερική, 'Ασία, Μέση 'Ανατολή Εύρωπη, χιλιάδες γλώσσες καὶ τραγούδια. Από τὴν πέσω μεριά τὰ σύρματα, λεπτά καὶ δμορφά συναρμολογημένα, μέ τρόπο μυστήριο καὶ θαύμαστό δίνουν στό ραδιόφωνο τὴν τροφή του.

Τέτοια περίπου εἶναι ἡ μορφή του. Τί εἶναι δρας; Ήπιως ἀφυχο μηχανήματα για ἔνα ἀργαλεῖο ἀπειδέξιο; "Εγει τὴν ίδιαντα τοῦ μηχανήματος, μέ όχι.... δέν εἶναι ἀφυχο.

Τί νέ πρωτοπόνυμε; Τίς χρήσιμες πληροφορίες, πού δίνει σέ κάθε ἐπαγγελματία, καὶ τὴν φυχαγωγία, πού χαρίζει μέ τόση ποινιλία; Εἶναι στ' ἀλήθεια φίλος καὶ συνεργάτης πανάκριβος.

· Επιτρέψτε μου τάρα, νέ ἀποιαλόφω τίς ίδιαιτερές μου σχέσεις μέ τούτο τὸ φέλο καὶ νέ σᾶς ἐμμυστηρευτῶ φιδρή τὸ φλογερό μου αἴσθημα, θρεφτάρι τῆς ζωῆς μου ἔδω καὶ ἔξι χρόνια, μπό τότε, πού διόρθησα τὴν ἀγαπημένη μου τοῦτη συντροφιά.

Πρώτη μέρα γνωριμίας: Μοῦ εἶπε βουβά δ φέλος μου - τὸ ραδιόφωνο - νέ τὸ τοποθετήσω πάνω σ' ἔνα τραπέζιο καὶ νέ μή τοῦ ἀλλάξω τῇ θέσῃ αὐτῇ ποτέ. Επειτα μοῦ ἔκανε νεῦμα γιά νέ σύρματα. Κατάλαβα, πώς θέλει νά τὰ ἐνώσω μέ τὴν πλάτη του. Έγιναν δλα. Τότε μέ ρωτησε καὶ πάλι βουβά: Τί θέλεις μπό μενα; - Θέλω νά μοῦ μιλήσης, νά μοῦ ιδένης συντροφιά.

Μέ δισταγμό ἔστριψα ἔνα κουμπί του. Η συμπεριφορά μου ιαθούλου εὐγενική, μέ ήταν ἀπαραίτητη. Ήθελε τοῦτη τῇ μαγική ιδέηση δ φέλος, γιά νέ μιλήση. Δέν ἔκανα καλέ τὴν ιδέηση, φαίνεται, καὶ δ φέλος ἀρχισε νά μοῦ μιλᾶ δυνατά, νευριασμένα. Θά εἶναι, εἶπα, πολύ εύαισθητος. Εστριψα τότε ἀντίστροφα τὸ κουμπί. Τά νεῦρα χάθησαν τόσσο, πού η φωνή τοῦ φέλου μου ἔβγαινε πολύ ἀδύνατη, σάν δρρωστημένη. Κατάλαβα τό μυστικό καὶ ρθύμισα τὰ πράματα ἔτσι, πού μπό τότε δέν ἔχομε ιαμια παρεξήγηση, ιαμια παραφωνία.

·Ο μαλβς μου φίλος συνεχίζει τήν εύγενική του σύμπαράσταση πρός έμένα
και λέει τά πολιτικά γεγονότα, άναμοινόνει κάθε είδους νέα, δχι μόνο υπόπιο
άλλα καί τοῦ ξεωτερικοῦ, καί μοῦ προσφέρει, δισο μπορεῖ, σχεδόν δ, τι θέ μπο-
ροῦσα κι διαβάσω σὲ βιβλία. - Μετνς ήσυχος, μοῦ λέει, δέ θα κουραστῷ ποτέ,
μονάχα, τά σύρματα, τά σύρματα, μή ιοπή ή άναπυνοφ μου.

• Απεναντι στήν εύγενινή τούτη προσφορέ, πρόσφερα κι ἔγθ, δ, τε μποροῦ
• Εδώσω μέ όλη τῇ δύναμη τῆς φυχῆς μου τὴν ἀγάπη μου. Μέσ' στήν ιαρδιά μου
θεμέλιωσε δ ἔρωτας τοῦ ραδιοφόνου τὸ παλάτι του. Κι ὅταν ἀκύρη αἰσθάνομαι
τὴν ἀνάγκη Διό τὸν ἔρωτα μιᾶς ιδρης, δ φίλος μοῦ παρουσιάζει μιᾶς ξαπινῆ
νεράζει, ποὺ μέ όλδρυκη φωνῇ ἀπαγγέλει ποίημα δμορφο, ἔρωτινδ, πλατωνινδ.
Μοῦ γεμίζει τὸ ιενδ τῆς φυχῆς μου κι ἔπειτα μέ χαιρετᾶ, δχε γιά πάντα. Τὶ
ἄλλο νά μοῦ προσφέρει;

Κάποτε μόνος μου ήνα υπουργέπι καί πήρα κάποιο βιβλίο. Τεμπέλη
έγώ, δύως πάντα, νά τό διαβάσω μόνος μου, τό πήγα στό φέλο μου, τό ραδιόφωνο
τό έβαλα μπροστά του, στριψα τό ιουνπί. - Σέ παρακαλώ, τού είπα, διαβάσε δέ
μου το. 'Ο φέλος μοῦ δεξήγησε έμμεσα. "Αρχίσε νά μοῦ διαβάζῃ άλλα πρόγραμα.
Κατέβλαβα, πώς οι 'αντρές δέν μπορεῖ νά κάνη τού κεφαλιοῦ του, γιατί δέν είναι
παντοδύναμος. Μέγανεια τόν ράτησα. γιατί δέν μπορεῖς νά μοῦ διαβάσης τό βι-
βλίο, πώς τού δίνω, μιά ποθ διαβάζεις τόσα άλλα; Καί τότε, άντε, νά πέρω άπεντ-
ση, μοῦ έιανε οι 'αντρές έρωτησης; Γιατί οι 'έσυ, ένω κάνεις τόσες άλλες δουλιέ-
δέν μπορεῖς νά διαβάσης μόνος σου; Νομίζεις, πώς πίστεψα, δτι είσαι τεμπέλη

Εγίμιος ἀπό τῇ φαντασίᾳ κι ὄνταλογίστημα τὴν πραγματικότητα. Ήδον πανάκριβη μού είναι ή προσφορά τοῦ ραδιοφώνου, μια ποσ ή δρασή μου δέν μπορεῖ νέ με βοηθήση. Άδεν παραπονέθημα για τὴν ἀδυναμία, πού τὴν ἀντικατέστησα μέ αλλη θύματι, μέ συγκινήσθημα μέ τὴν εὐγένεια τοῦ παλαιοῦ φίλου.

Πολλές φορές προιδλεσα τη διωλογημένη άγανάκτηση συνανθρώπων μου στήν έπιμονή μου, νά μού διαβάσουν ήττε, πού δέν μποροῦσα νά τό διούσω από τό ραδιφωνο. Είναι στ' ἀλήθεια πολύ δύσκολο, νά διαβάσης κείμενο, χωρίς διά-θεση νά τό καταλάβης ἔστι, ἀλλά νά τό καταλάβη ἄλλος. Αισθάνομαι τόν ἐαυτό μου ἔνοχο, γιατί τούτο τόν ἔξαναγκασμό, πού κάνω ήποτε, γιατί ἐνῷ είναι ἀκ-ραίτητος, δέν είναι καθόλου εύγενιός. "Επειτα ἡ φυχή τοῦ ἀνθρώπου, δέν μπο-ρεῖ νά ἀντέξῃ, θίως, στήν πορείᾳ τοῦ φτερωτοῦ νοῦ ιε· ἂς ἔχουν τά ταξεδια διορφια· ιε· ἂς τήν νιώθουν οι κουρασμένοι στήν φυχή.

·Η ισεύραση τῆς φυχῆς δικις, δέν διιδόχνεται καὶ δύσιολα. Κουράζεται ἡ φυχή, σὰν δέν ὑπάρχει θέληση γιὰ τὴ συγκέντρωση τοῦ ἑαυτοῦ μας, στὸν μοναδικὸν ἀγώνα τῆς ζωῆς, μὲν ἀντικείμενο μονάχα τὸ ὄφελο. Ἀν σκορπίσωμε τὰς δυνάμεις μας σὲ οὐδὲ εἶδος ἀπασχολήσεις προσκαιρης εὑτυχίας, τότε τὸ κουρσμένο σῶμα, θὲλ οὐδὲν πορη καὶ τὴν φυχήν, ἀνίκανη νέλ δράση, γιατὲ τὸ σῶμα οὐ τῆς οὐδὲν ἀπεργύλα.

Σιέπτομεν δια αυτά κι ἔπειτα γυρίζω στό ραδιόφωνο. Πρίν τοῦ μιλήσω, μοῦ μιλᾶς: - Δε μέρωτησες ποτέ, μοῦ λέσει, για τη δική μου φυχή. Φαντάζεσαι, πώς σου μιλῶ μηχανικά μονάχα; "Έχω κι ἔγγονο φυχή, πιθανό μεγάλη, πιθανό μικρή, από την φυχή τους άνθρωπου." Έχω κι ἔγγονο αισθήματα. "Έχω χρέος ιερόδ, νι

κιουράζωμαι ποτέ, γιατί δίλλως θά ρέω σε βαθό σιωπέδι εικείνους, πού δέν μποροῦν να διαβάσουν." Ετοι μάς φαίνωμαι μέφυχο, έχω πλειότερη ζωντάνια, πλειότερη ενατούσησα, γιατί έμπρος... μάς με συναγωνιστή, δποιος και υχέπιε, δτι σε δγαπά καὶ θά δοῦμε, ποιός θά κουραστή, νά σου διαβάζη; "Ε... φίλε μου, είπε, συνεχίζοντας, οι μένθρωποι γίνονται οι ίδιοι μηχανές καὶ την φυχή τους την ξδώσαν^ε έχεις, γιατί νά μείνουμε έμεις μιούραστοι συμαραστάτες, σε δσους έχουν την εύγενη καλωσύνη, νά δεχτοῦν την συντροφιά μας." Όμως, φίλε μου, δέ σου τα λέω αδνά, γιατί νά σε υποχρεώσω. Συνέχισε, μού είπε, τδ δρόμο σου ήσυχος, χωρίς κανένα φυχινό βάρος καὶ με αίσιοδοξία, δπως πάντα.

Ούτα τά λόγια τοῦ φίλου ραδιόφωνου πρόστιθαν κι ἡ μάλλη δύναμη στην φυχή μου, κι ἡ μάλλον κιουράγιο. Τότε είπα στό ραδιόφωνο: - Σε εὐχαριστῶ, πού μού λές δλα τά καυκάσια τῆς οἰκουμένης. "Αλλά θέλω καὶ κάτι δίλλο μάπδ σένας θέλω νά με μιούρης κι ἔσθ." Ο, τι μού περιέπει μάπδ τη σκέψη, θέλω νά σου τδ πᾶς κι ἔσθ νά μού τδ σημειώνης, νά μού τδ φράφης, γιατί δ νά μή μού φύγουν καποιες μεμβρές έμπτυνεσιες, σκέψεις καὶ στοχασμοί. "Άν μέ έξειηρετήσης καὶ σ' αδτό, θά δουλέψω με καλλίτερο σύστημα καὶ θάχω πλειότερη μάπδοση." - "Λδύνατο, μού είπε. Τούτη τή δουλιεά δέν την ιάνω, δέν μπορῶ νά την ιάνω. Είναι τούτο μάδνατος; Καὶ τότε τό ραδιόφωνο μού ύπεδειξε τδν μάδελφο του. - Ή στενοχωριέσαι, μού είπε. Μήποσε καὶ τη συντροφιά τοῦ μαγνητοφώνου καὶ θά πάνε δλα καλά. Είναι μάδελφος μου, μόνο, πού τη φωνή μας την παίρνουμε μάπδ διαφορετικές πηγές. Ήδη σου είναι κι ἀδτός, δπως κι ἔγω, καλδς φίλος, μιούραστος καὶ θά σε νιώθη τδσο.

"Αγαπημένο μου ραδιόφωνο, σε εὐχαριστῶ. Καλέ μου φίλε, δύναμη καὶ κιουράγιο μάχης, τοῦ είπα, κι ἔκείνο μού μάπδντησει - Θα έχω, θα έχω. Μεῖνε ήσυχος. Κονδύλα... τά σύρματα... τά σύρματα.....,.....

Στάθης Εθσταθιάδης.